COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.5.2024
COM(2024) 195 final

# RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

## privind funcționarea Regulamentului (UE) 2018/841 („Regulamentul LULUCF”) în temeiul articolului 17 alineatului (2), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2023/839

## 1. Introducere

Sectorul exploatării terenurilor, al schimbării destinației terenurilor și al silviculturii („LULUCF”) vizează solurile, plantele și alte tipuri de biomasă care pot fi atât o sursă de $CO_2$ (și anume emit $CO_2$ în atmosferă), cât și un absorbant de $CO_2$ (și anume absorb $CO_2$ din atmosferă). Emisiile și absorbțiile din cadrul sectorului sunt integrate în obiectivul climatic al UE pentru 2030 prin intermediul Regulamentului (UE) 2018/841[1] („Regulamentul LULUCF”), care a intrat în vigoare în 2018.

Ca parte a Pactului verde european[2], Legea europeană a climei[3] a stabilit un obiectiv de reducere a emisiilor nete la nivelul întregii economii a UE cu cel puțin 55 % până în 2030 comparativ cu nivelurile din 1990 și un obiectiv privind atingerea neutralității climatice până cel târziu în 2050. Prin pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” privind clima[4], Regulamentul LULUCF a fost modificat în 2023[5] pentru a reflecta această ambiție sporită. El a introdus noi obiective pentru acest sector pentru 2030 și a simplificat obligațiile de raportare.

Sectorul combinat al terenurilor joacă un rol esențial în atingerea obiectivului UE privind neutralitatea climatică, având potențialul de a asigura beneficii climatice pe termen lung, atât în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice, cât și adaptarea la acestea, precum și de a contribui la obiectivele climatice pe termen lung ale Acordului de la Paris[6]. În plus, sectorul oferă societății numeroase alte servicii vitale. Printre acestea se numără: producția de biomasă durabilă care poate înlocui produsele, materialele și energia fosile sau cu emisii ridicate de dioxid de carbon, contribuind, de asemenea, la tranziția către o bioeconomie circulară și neutră din punct de vedere climatic; producția alimentară; biodiversitatea și serviciile de ecosistem care au o importanță majoră pentru creșterea rezilienței la impactul schimbărilor climatice.

Astfel cum se prevede la articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul LULUCF, Comisia are sarcina de a face o evaluare cu privire la funcționarea regulamentului în termen de 6 luni de la prima evaluare la nivel global în temeiul Acordului de la Paris, care a fost realizată în cadrul COP28 din decembrie 2023.

---

[1] Regulamentul (UE) 2018/841 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 cu privire la includerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a absorbțiilor rezultate din activități legate de exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură în cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030 și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 și a Deciziei nr. 529/2013/UE, JO L 156, 19.6.2018, p. 1.

[2] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_ro.

[3] Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice („Legea europeană a climei”), JO L 243, 9.7.2021, p. 1.

[4] Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „«Pregătiți pentru 55»: îndeplinirea obiectivului climatic al UE pentru 2030 pe calea spre atingerea obiectivului de neutralitate climatică”, COM(2021) 550 final.

[5] Regulamentul (UE) 2023/839 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/841 în ceea ce privește domeniul de aplicare, simplificarea normelor de raportare și conformitate și stabilirea obiectivelor statelor membre pentru 2030 și a Regulamentului (UE) 2018/1999 în ceea ce privește îmbunătățirea monitorizării, a raportării, a urmăririi progreselor și a revizuirii, JO L 107, 21.4.2023, p. 1.

[6] https://unfccc.int/files/meetings/paris_nov_2015/application/pdf/paris_agreement_english_.pdf.

## 2. Evaluarea funcționării Regulamentului LULUCF

Obiectivul principal al Regulamentului LULUCF revizuit este de a spori eliminările nete cu ajutorul terenurilor în UE cu încă -42 de milioane de tone de echivalent $CO_2$ până în 2030, în comparație cu media anuală din perioada 2016-2018. Se preconizează că acest lucru va duce la un absorbant net total la nivelul Uniunii de -310 milioane de tone de echivalent $CO_2$. Pentru perioada 2021-2025, statele membre trebuie să aplice norme de contabilizare specifice pentru diferite categorii de contabilizare a terenurilor și să respecte regula „bilanțului neutru sau pozitiv", ceea ce înseamnă că emisiile contabilizate nu trebuie să depășească absorbțiile contabilizate, în conformitate cu articolele 7-9. Pentru perioada 2026-2030, ținta suplimentară de -42 de milioane de tone de echivalent $CO_2$ vizează toate categoriile de raportare LULUCF și este distribuită între statele membre prin obiective individuale, pe baza ponderii acestora din suprafața totală de teren gestionată. Obiectivele naționale pentru 2030 impun fiecărui stat membru să își sporească nivelul de ambiție în materie de climă în politicile privind exploatarea terenurilor.

Obiectivele stabilite pentru perioada 2026-2030 aliniază cerințele de raportare prevăzute în regulament la normele de raportare prevăzute în inventarele gazelor cu efect de seră (GES) prezentate CCONUSC. Acest lucru va oferi responsabililor cu elaborarea politicilor, atât de la nivel național, cât și de la nivelul UE, date mai bune pentru a planifica în timp util, a pregăti și a pune în aplicare politici și măsuri suplimentare în acest sector.

În conformitate cu articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul LULUCF, prezentul raport include:

- o evaluare a impactului flexibilităților;
- o evaluare a contribuției Regulamentului LULUCF la obiectivul neutralității climatice și la obiectivele Acordului de la Paris;
- o evaluare a impactului social și asupra forței de muncă, inclusiv asupra egalității de gen;
- o evaluare a progreselor înregistrate la nivel internațional în ceea ce privește normele care reglementează articolul 6 alineatele (2) și (4) din Acordul de la Paris;
- tendințele actuale și previziunile viitoare privind emisiile și absorbțiile de gaze cu efect de seră (GES) din sectorul combinat al terenurilor și din agricultură, precum și opțiunile de reglementare menite să asigure coerența respectivelor tendințe și proiecții cu obiectivul privind realizarea de reduceri pe termen lung ale emisiilor de gaze cu efect de seră în toate sectoarele economiei, în conformitate cu obiectivul UE privind neutralitatea climatică.

### 2.1.Impactul flexibilităților

Pentru a ajuta statele membre să respecte obiectivele, acestea pot utiliza mecanismele de flexibilitate, în anumite condiții. Realizarea în mod colectiv a angajamentului global al UE privind „bilanțul neutru sau pozitiv" (pentru perioada 2021-2025) sau a obiectivului global al UE (pentru perioada 2026-2030) este o condiție prealabilă pentru utilizarea acestor mecanisme de flexibilitate.

În ambele perioade de conformitate se va aplica o „flexibilitate generală", prin care un stat membru poate decide să își compenseze deficitul în temeiul Regulamentului LULUCF cu o

deducere a unei cantități echivalente din alocările anuale de emisii ale statului membru respectiv în temeiul Regulamentului privind partajarea eforturilor (ESR)[7], cu condiția ca statul membru în cauză să își fi îndeplinit obiectivul prevăzut de ESR. Același lucru este valabil și în sens invers; dacă un stat membru nu își îndeplinește obiectivul ESR, excedentul în temeiul Regulamentului LULUCF poate fi transferat către ESR sub rezerva unei limitări.

În plus, pentru perioada 2021-2025, statele membre pot utiliza flexibilitatea pentru terenurile forestiere gestionate din cauza perturbărilor naturale. Pentru perioada 2026-2030, statele membre vor avea acces la un nou mecanism de flexibilitate a exploatării terenurilor pentru a aborda emisiile nete excedentare cauzate de perturbările naturale, de impactul pe termen lung al schimbărilor climatice sau de o proporție excepțional de mare de soluri organice.

Flexibilitățile se vor aplica pentru prima dată în timpul verificării conformității din 2027 în raport cu angajamentele statelor membre, pe baza datelor din inventarul GES pentru perioada 2021-2025.

## 2.2.Contribuția LULUCF la obiectivul neutralității climatice

Deși sectorul LULUCF reprezintă în prezent un absorbant de carbon, persistă tendința îngrijorătoare de scădere a absorbanților LULUCF din ultimul deceniu. În 2021, absorbantul de carbon al UE a atins un nivel de absorbții nete de -230 de milioane de tone de echivalent $CO_2$. Terenurile cultivate, pajiștile, zonele umede și așezările sunt principalele surse de emisii în acest sector la nivelul UE, solurile organice gestionate generând emisii deosebit de ridicate în terenurile cultivate. Pădurile joacă un rol esențial, deoarece constituie marea majoritate a absorbantului LULUCF total. Reducerea absorbantului de la nivelul Uniunii este cauzată, în mare măsură, de o scădere a absorbanților neți din păduri, în principal ca urmare a unei creșteri a recoltării combinate cu o stabilizare sau o ușoară reducere a creșterii pădurilor[8]. Printre factorii care stau la baza acestei evoluții se numără factorii economici, îmbătrânirea pădurilor și exploatarea forestieră de recuperare după perturbările naturale. Frecvența și gravitatea tot mai mari ale perturbărilor naturale, cum ar fi copacii doborâți de vânt, invaziile insectelor, incendiile forestiere și seceta, precum și reducerea eforturilor de împădurire sunt probleme din ce în ce mai importante pentru pădurile europene.

Accesul la date de înaltă calitate reprezintă o condiție prealabilă pentru urmărirea progreselor, evaluarea politicilor și planificarea măsurilor viitoare. Acesta este motivul pentru care, în temeiul Regulamentului LULUCF revizuit, statele membre sunt obligate să asigure treptat o mai bună acuratețe a raportării, în conformitate cu metodele mai avansate din orientările IPCC[9].

[7] Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013, JO L 156, 19.6.2018, p. 26.
[8] https://doi.org/10.1186/s13021-023-00234-0
[9] Inventarele GES îmbunătățite ar trebui să se bazeze pe date mai exacte, mai detaliate, mai prompte și mai explicite din punct de vedere geografic, astfel cum se prevede în partea 3 din anexa V la Regulamentul privind

Îmbunătățirea monitorizării, a raportării și a verificării (MRV) în acest sector este facilitată atât prin progrese tehnologice, cât și prin politici. Se dezvoltă în mod constant noi soluții de monitorizare care devin accesibile pe scară largă, în special tehnologiile de teledetecție aeropurtată sau spațială. Aceste evoluții oferă oportunități importante pentru responsabilii cu elaborarea politicilor de a concepe măsuri eficace și eficiente de promovare a eliminărilor consolidate și reziliente ale dioxidului de carbon cu ajutorul terenurilor. Pentru a sprijini statele membre în acest proces important, Comisia, împreună cu Agenția Europeană de Mediu (AEM), a publicat un „Manual LULUCF”[10] actualizat. Scopul acestuia este de a ajuta diferitele părți interesate să se familiarizeze cu Regulamentul LULUCF și de a facilita punerea sa în aplicare pe teren. De asemenea, manualul are scopul de a disemina experiența și bunele practici cu privire la modul în care îmbunătățirea monitorizării GES în sectorul combinat al terenurilor poate sprijini politicile. În acest scop, Comisia organizează periodic și un atelier tehnic dedicat raportării CCONUSC[11].

Biomasa obținută în mod durabil va juca un rol important în promovarea unei bioeconomii circulare, neutre din punct de vedere climatic și durabile la nivelul UE. Raportul european privind biomasa, publicat recent de AEM, constată că în UE există o concurență puternică pentru biomasă datorită utilizărilor sale finale multiple, cum ar fi produsele alimentare, materiile prime, energia, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, biodiversitatea și alte servicii ecosistemice[12]. Diferitele utilizări finale ar trebui să fie atent echilibrate prin politici și stimulente adecvate.

### 2.3.Progrese la nivel internațional

Articolul 2 din Acordul de la Paris stabilește un obiectiv pe termen lung privind limitarea creșterii temperaturii globale cu mult sub 2 °C peste nivelurile preindustriale și continuarea eforturilor de menținere a acestei creșteri la 1,5 °C. De asemenea, articolul respectiv stabilește obiectivul de sporire a capacității de adaptare la efectele negative ale schimbărilor climatice și de promovare a rezilienței la schimbările climatice.

În octombrie 2023, UE a prezentat o contribuție stabilită la nivel național (CSN) actualizată[13], în vederea pregătirii pentru încheierea primei evaluări la nivel global[14] care a avut loc în cadrul COP28 în luna decembrie a aceluiași an. CSN actualizată oferă informații suplimentare cu privire la politicile și măsurile prin care UE își va reduce emisiile nete de GES cu cel puțin 55 % până în 2030.

guvernanța – de exemplu, prin baze de date digitale, sisteme de informații geografice (GIS) și teledetecție, inclusiv sateliții și serviciile Copernicus Sentinel, sau alte servicii disponibile public sau comercial.

[10] https://climate-energy.eea.europa.eu/topics/climate-change-mitigation/land-and-forests/reports.

[11] https://forest.jrc.ec.europa.eu/en/activities/lulucf/workshops/.

[12] *The European biomass puzzle* (Puzzle-ul european al biomasei), Raportul AEM 8/2023.

[13] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14286-2023-INIT/ro/pdf.

[14] Evaluarea la nivel global stabilită în temeiul articolului 14 din Acordul de la Paris este un proces prin care, o dată la cinci ani, părțile evaluează progresele colective înregistrate în direcția atingerii obiectivelor acordului și identifică lacunele și căile de soluționare în perspectiva anului 2030 și ulterior.

În ceea ce privește articolul 6 din Acordul de la Paris, în cadrul COP28 s-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește adoptarea unei abordări structurate pentru punerea în aplicare a articolului 6 alineatul (2) privind schimburile bilaterale. În ceea ce privește articolul 6 alineatul (4), părțile nu au adoptat recomandarea organismului de supraveghere privind orientările metodologice și activitățile care implică absorbții[15].

### 2.4.Efectele și oportunitățile la nivel social și în domeniul muncii

Resursele naturale ale zonelor rurale reprezintă atuuri esențiale pentru a construi un viitor durabil și prosper, astfel cum se subliniază în viziunea pe termen lung a Comisiei pentru zonele rurale ale UE[16]. La nivelul UE, în zonele rurale, există un decalaj de 13 puncte procentuale între femei și bărbați în ceea ce privește ocuparea forței de muncă (față de 10 puncte procentuale în orașe), decalaj care se ridică la peste 20 pp în anumite state membre. Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen abordează în mod specific disparitățile de gen din zonele rurale.

Peisajele rurale bine gestionate contribuie la protejarea locurilor de muncă și a mijloacelor de subzistență decente, a sistemelor ecologice și a biodiversității și, de asemenea, consolidează reziliența în fața schimbărilor climatice și a riscurilor. Este esențială sprijinirea fermierilor, a silvicultorilor și a antreprenorilor din mediul rural, care joacă rolul de promotori ai tranziției către o societate și o economie mai verzi.

## 3. Tendințele din sectorul LULUCF și din sectorul agriculturii

Regulamentul privind guvernanța[17] constituie baza unui sistem de guvernanță cuprinzător, capabil să îndeplinească obiectivele și țintele climatice ale UE. În 2019, statele membre și-au prezentat primele planuri naționale privind energia și clima (PNEC), care reprezintă principalul instrument de planificare a politicilor strategice pentru a deschide calea către atingerea neutralității și rezilienței climatice până în 2050. În 2023, statele membre și-au revizuit și actualizat planurile naționale privind energia și clima pentru a reflecta obiectivul mai ambițios în materie de climă pentru 2030 în temeiul Legii europene a climei și al pachetului „Pregătiți pentru 55”, inclusiv pentru sectorul LULUCF și pentru sectorul agriculturii. Ca parte a raportului privind inventarul GES, statele membre elaborează previziuni privind efectele măsurilor lor existente și suplimentare asupra emisiilor și absorbțiilor.

[15] https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/article-64-mechanism.
[16] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, O viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE - Către zone rurale mai puternice, conectate, reziliente și prospere până în 2040, COM(2021) 345 final.
[17] Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 328, 21.12.2018, p. 1.

Cu toate acestea, Comisia a constatat în evaluarea sa că majoritatea proiectelor de PNEC actualizate nu stabilesc un nivel suficient de ambiție și nici suficiente acțiuni climatice legate de terenuri[18]. Foarte puține state membre au inclus o cale concretă către realizarea obiectivelor lor naționale privind absorbțiile nete sau suficiente acțiuni pentru a ajuta fermierii, silvicultorii și alte părți interesate să construiască modele de afaceri durabile în conformitate cu aceste obiective.

### 3.1.Tendințele și previziunile din sectorul LULUCF

Cu normele actuale de contabilizare LULUCF aplicabile în perioada 2021-2025, soldul „contabilizat" provizoriu pentru 2021 pe baza inventarului GES prezentat în 2023 a demonstrat un ușor credit (și anume, absorbțiile contabilizate au depășit ușor emisiile contabilizate) de -14 milioane de tone echivalent $CO_2$[19]. Astfel, Uniunea respectă în mod colectiv regula „bilanțului neutru sau pozitiv" pentru primul an al perioadei 2021-2025[20].

În prezent, UE nu este pe cale să atingă obiectivul privind absorbțiile nete pentru 2030. Având în vedere măsurile existente, se preconizează că absorbțiile nete totale vor ajunge la -239 de milioane de tone echivalent $CO_2$ în 2030 și la -260 de milioane de tone echivalent $CO_2$ cu măsuri suplimentare, adică cu aproximativ 50-70 de milioane de tone echivalent $CO_2$ mai puțin față de obiectivul UE pentru 2030.

Începând din 2025, se preconizează că absorbțiile nete de pe terenurile forestiere din UE vor scădea constant la aproximativ -310 milioane de tone echivalent $CO_2$ până în 2030 cu măsurile existente și la -320 de milioane de tone echivalent $CO_2$ cu măsuri suplimentare. Se preconizează că emisiile nete provenite de la terenurile cultivate, care reprezintă actualmente aproximativ 38 % din emisiile LULUCF din UE, vor crește ușor sau vor stagna până în 2025, după care vor scădea treptat la 32 de milioane de tone echivalent $CO_2$ cu măsurile existente și la 27 de milioane de tone echivalent $CO_2$ cu măsuri suplimentare, până în 2030. Se preconizează că emisiile nete provenite de la pășuni, care reprezintă actualmente aproximativ 12 % din emisiile LULUCF din UE, vor stagna până în 2030, cu fluctuații intermediare, ajungând la 12 milioane de tone echivalent $CO_2$ cu măsurile existente și la 10 milioane de tone echivalent $CO_2$ în 2030 cu măsuri suplimentare. Se preconizează că emisiile nete din zonele umede vor scădea treptat pentru a ajunge la 13 milioane de tone echivalent $CO_2$ cu măsurile existente și la 12 milioane de tone echivalent $CO_2$ cu măsuri suplimentare până în 2030. Se preconizează că absorbțiile nete din produsele forestiere recoltate vor crește constant pentru a atinge niveluri apropiate de -35 de milioane de tone echivalent $CO_2$ într-un scenariu cu măsuri existente sau suplimentare[21].

Este probabil ca impactul schimbărilor climatice și declinul biodiversității să conducă la perturbări naturale mai frecvente și mai intense. Va fi esențial să se inverseze rapid această

[18] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Evaluarea la nivelul UE a proiectelor de planuri naționale actualizate privind energia și clima Un pas important către realizarea obiectivelor mai ambițioase în materie de energie și climă pentru 2030 prevăzute în Pactul verde european și în planul REPowerEU, COM(2023) 796 final.
[19] Ca urmare a îmbunătățirii inventarelor GES, se efectuează în continuare recalculări care ar putea afecta acest rezultat.
[20] Raport intermediar privind acțiunile în domeniul climei. Comisia Europeană, 2023.
[21] Pe baza datelor raportate de statele membre cu privire la previziuni, transmise în 2023 (AEM).

tendință negativă pentru a se îndeplini obiectivele climatice ale UE, sporindu-se, în același timp, reziliența sectorului combinat al terenurilor din UE în vederea asigurării stabilității absorbanților pe termen lung.

### 3.2.Tendințele și previziunile din sectorul agriculturii

În prezent, emisiile de $CO_2$ care nu provin din agricultură, reprezintă aproximativ 11 % din totalul emisiilor de GES din UE, iar aproximativ două treimi din acest procent provin din sectorul creșterii animalelor. Începând din 2005, emisiile din acest sector au stagnat – datele din inventar indică o scădere anuală lentă de 0,7 milioane de tone echivalent $CO_2$ în perioada 2005-2021. AEM[22] a estimat că reducerile preconizate ale emisiilor din prezent până în 2040 nu vor fi suficient de importante pentru a contribui la atingerea obiectivului pe termen lung privind neutralitatea climatică. Din cauza reducerii emisiilor în alte sectoare și a dificultăților legate de reducerea totală a emisiilor din agricultură, se preconizează că, până în 2040, agricultura va deveni sectorul cu cea mai mare pondere a emisiilor de GES, reprezentând aproximativ jumătate din totalul emisiilor din UE[23].

Cele mai recente previziuni ale statelor membre indică faptul că, în contextul măsurilor existente, ritmul de reducere a emisiilor nu se va modifica semnificativ până în 2030 (1 % față de 2021 sau o reducere medie anuală de 0,6 milioane de tone echivalent $CO_2$). Având în vedere măsurile suplimentare, emisiile agregate preconizate din agricultură indică o scădere de aproximativ 5 % până în 2030 (reducere medie anuală de 2,2 milioane de tone echivalent $CO_2$). Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a identifica și a pune în aplicare măsuri de atenuare adecvate în sectorul agriculturii.

### 3.3.Evoluțiile recente ale politicilor

Pe lângă pachetul „Pregătiți pentru 55”, mai multe alte inițiative ale Pactului verde european vizează creșterea rezilienței sectorului LULUCF, protejând și promovând în același timp serviciile ecosistemice și tranziția către o economie circulară eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.

Pentru a spori nivelul eliminărilor de dioxid de carbon de înaltă calitate, Comisia a propus un cadru de reglementare al UE pentru certificarea eliminărilor de dioxid de carbon[24], care a fost adoptat recent de colegiuitori. Cadrul include trei tipuri distincte de activități: agricultura carbonului, produsele de stocare a carbonului și eliminările permanente. În plus, inițiativele private legate de piețele voluntare ale carbonului pot completa și promova în continuare implementarea pe scară largă a eliminărilor de dioxid de carbon. Cadrul nu numai că va oferi administratorilor de terenuri noi oportunități de afaceri, ci va sprijini, de asemenea, creșterea

[22] AEM, Nota de informare 17/2022.
[23] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Asigurarea viitorului nostru, Obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către neutralitatea climatică până în 2050 pentru o societate durabilă, justă și prosperă, COM(2024) 63 final.
[24] Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a unui cadru de certificare al Uniunii pentru eliminările de dioxid de carbon, COM(2022) 672 final.

bioeconomiei circulare durabile prin certificarea produselor de stocare a carbonului, cum ar fi construcțiile pe bază de lemn. În cele din urmă, acest lucru poate ajuta statele membre să își atingă obiectivele LULUCF. Pentru a stimula captarea industrială a carbonului și utilizarea acestuia în bioproduse sau stocarea permanentă a acestuia, Comisia a adoptat recent Comunicarea privind gestionarea industrială a carbonului[25].

Ecosistemele sănătoase contribuie la sechestrarea carbonului și la reziliența la schimbările climatice și sporesc bunăstarea populațiilor. Activități precum reumidificarea turbăriilor pot avea un impact pozitiv semnificativ asupra biodiversității. Regulamentul privind refacerea naturii[26], un element-cheie al strategiei UE privind biodiversitatea[27], face apel la stabilirea unor obiective obligatorii pentru refacerea ecosistemelor degradate, în special a celor cu cel mai mare potențial de captare și stocare a dioxidului de carbon și de prevenire și reducere a impactului dezastrelor naturale. Între timp, Regulamentul privind defrișările[28] urmărește să reducă impactul UE asupra defrișărilor la nivel mondial prin promovarea utilizării produselor care nu implică defrișări.

Sunt disponibile o serie de mecanisme de finanțare pentru a extinde eliminările de dioxid de carbon, prin intermediul unor surse din sectorul public sau privat. UE oferă finanțare în cadrul politicii agricole comune (PAC) – statele membre au posibilitatea de a include măsuri de agricultură a carbonului în planurile lor strategice PAC actualizate. De asemenea, ele pot sprijini adoptarea unor practici de gestionare durabilă în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, care au fost revizuite și care permit furnizarea de servicii ecosistemice forestiere, cum ar fi reglarea climei și refacerea biodiversității.

Printre alte fonduri ale UE disponibile pentru sporirea eliminărilor de dioxid de carbon se numără cele ale programelor LIFE și Orizont Europa, precum și fondurile politicii de coeziune. Mai precis, întrucât solurile sănătoase reprezintă unul dintre aspectele-cheie ale atenuării schimbărilor climatice, ale adaptării la acestea și ale activităților agricole, în cadrul programului Orizont Europa a fost lansată misiunea „Un pact al solului pentru Europa”[29]. Obiectivul misiunii este de a crea 100 de laboratoare vii care să conducă tranziția către soluri sănătoase până în 2030, prin promovarea cooperării dintre sectoare pentru a aborda toate tipurile de exploatare a terenurilor.

[25] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Către o gestionare industrială ambițioasă a carbonului de către UE, COM(2024) 62 final.
[26] Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind refacerea naturii, COM(2022) 304 final.
[27] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 - Readucerea naturii în viețile noastre, COM(2020) 380 final.
[28] Regulamentul (UE) 2023/1115 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor produse de bază și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010, JO L 150, 9.6.2023, p. 206.
[29] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Misiunile UE după doi ani: evaluarea progreselor înregistrate și calea de urmat, COM(2023) 457 final.

În domeniul monitorizării evoluțiilor din sectorul LULUCF, propunerea privind un cadru de monitorizare a pădurilor[30] stabilește un cadru de monitorizare a pădurilor la nivelul UE care va asigura disponibilitatea la timp a unor date de înaltă calitate, într-un format standardizat. Acest lucru va permite statelor membre să aplice măsuri eficiente și eficace din punctul de vedere al costurilor în timp util, promovând astfel absorbanți de carbon mai puternici și mai reziliențiși sprijinind totodată o bioeconomie circulară durabilă. Cadrul este un rezultat esențial al Strategiei UE pentru păduri pentru 2030[31], recunoscând rolul multifuncțional al pădurilor. În mod similar, propunerea de directivă privind monitorizarea și reziliența solului[32] va sprijini realizarea obiectivelor LULUCF. Solurile sănătoase sechestrează mai mult carbon, în timp ce o mai bună monitorizare a terenurilor și a solului va contribui la stabilirea unor măsuri care să deblocheze cele mai mari beneficii pentru climă.

În 2023, Comisia a adoptat orientările intitulate „Guidance on EU funding opportunities for healthy soils” (Orientări privind oportunitățile de finanțare ale UE pentru soluri sănătoase)[33]. Orientările privind gestionarea pădurilor mai apropiată de natură[34], precum și orientările intitulate „Guidance on the development of public and private payment schemes for forest ecosystem services” (Orientările privind dezvoltarea schemelor de plăți publice și private pentru serviciile ecosistemice forestiere)[35] au fost concepute pentru a consolida multifuncționalitatea pădurilor. Pentru a facilita și mai mult adoptarea agriculturii carbonului prin practici favorabile biodiversității, Comisia a publicat, în 2023, Orientările privind împădurirea, reîmpădurirea și plantarea de arbori favorabile biodiversității[36] și orientări privind definirea, cartografierea și protejarea strictă a pădurilor primare și seculare[37], care se numără printre cele mai bogate ecosisteme ale UE, care stochează volume semnificative de carbon. În noiembrie 2023, a intrat în vigoare Directiva revizuită privind energia din surse regenerabile[38], care reamintește obligațiile de a îndeplini criteriile LULUCF în cazul producerii de combustibili din biomasă forestieră.

### 3.4.Opțiuni de reglementare pentru terenuri, alimente, energie și bioeconomie în vederea atingerii neutralității climatice

[30] Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind un cadru de monitorizare pentru păduri europene reziliente, COM(2023) 728 final.
[31] Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Noua strategie a UE pentru păduri pentru 2030, COM(2021) 572 final.
[32] Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind monitorizarea și reziliența solului (Legea privind monitorizarea solului), COM(2023) 416 final.
[33] Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, Orientări la privind oportunitățile de finanțare ale UE pentru soluri sănătoase, care însoțește Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind monitorizarea și reziliența solului (Legea privind monitorizarea solului), SWD(2023) 423 final.
[34] https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/2d1a6e8f-8cda-11ee-8aa6-01aa75ed71a1.
[35] Document de lucru al serviciilor Comisiei, Orientări privind dezvoltarea schemelor de plăți publice și private pentru serviciile ecosistemice forestiere, SWD(2023) 285 final.
[36] Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, Orientări privind împădurirea, reîmpădurirea și plantarea de arbori în condiții favorabile biodiversității, SWD(2023) 61 final.
[37] Document de lucru al serviciilor Comisiei, Orientări ale Comisiei privind definirea, cartografierea, monitorizarea și protejarea strictă a pădurilor primare și seculare din UE, SWD (2023) 62 final.
[38] Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, JO L 328, 21.12.2018, p. 82.

Comunicarea publicată recent privind obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către neutralitatea climatică prezintă, ca obiectiv recomandat pentru 2040, o reducere cu 90 % a emisiilor nete de GES comparativ cu nivelurile din 1990. Pentru a atinge acest obiectiv, evaluarea impactului[39] arată că eliminările de dioxid de carbon (din atmosferă, prin intermediul eliminărilor de dioxid de carbon cu ajutorul terenurilor și a celor industriale) ar trebui să ajungă până la 400 de milioane de tone de echivalent $CO_2$. Acest obiectiv recomandat corespunde avizului Consiliului științific consultativ european privind schimbările climatice („Consiliul consultativ”)[40] și este în conformitate cu dispozițiile Legii europene a climei referitoare la prezentarea unui buget pentru GES în conformitate cu angajamentele asumate de UE în temeiul Acordului de la Paris.

La fel ca toate celelalte sectoare, sectorul LULUCF joacă un rol important în realizarea obiectivului climatic ambițios al UE pentru 2040, contribuind în același timp la suveranitatea alimentară a UE și la o bioeconomie circulară durabilă. Prin politici și măsuri adecvate, ar trebui să fie posibilă reducerea emisiilor, altele decât cele de $CO_2$, din sectorul agriculturii[41], sporind totodată absorbantul de carbon cu ajutorul terenurilor prin creșterea capacității solurilor și a pădurilor de a stoca mai mult carbon. Această combinație avantajoasă pentru toate părțile ar putea avea ca rezultat neutralitatea climatică a sectoarelor combinate ale agriculturii, exploatării terenurilor și silviculturii.

Gestionarea terenurilor este strâns legată de producția și de prelucrarea alimentelor. În raportul său recent[42], Consiliul consultativ constată că o abordare la nivelul întregului sistem permite identificarea oportunităților de atenuare transsectoriale, inclusiv a opțiunilor de atenuare de către producători, consumatori și actorii intermediari din lanțul de aprovizionare cu alimente, și asigură adoptarea unei abordări coerente pentru a echilibra diferitele aspecte de mediu, economice și sociale. Raportul constată, de asemenea, că introducerea unor mecanisme bazate pe piață în sectorul agriculturii și în cel al exploatării terenurilor ar putea fi un instrument eficace pentru a stimula actorii din lanțul valoric alimentar să treacă la procese cu emisii mai scăzute. Aceasta va permite, de asemenea, ca reducerile de emisii să aibă loc acolo unde sunt cele mai eficiente din punctul de vedere al costurilor și ar putea oferi stimulente substanțiale pentru promovarea eliminărilor de dioxid de carbon în sectorul LULUCF. Consiliul consultativ constată, de asemenea, că o mai bună aliniere a PAC la ambițiile climatice ale UE ar putea juca, la rândul său, un rol major.

O abordare integrată în materie de politică în sectorul alimentar ar permite administratorilor de terenuri să adopte practici de atenuare a efectelor schimbărilor climatice și practici de adaptare la acestea care să se sprijine reciproc. Gestionarea terenurilor favorabilă biodiversității va spori eliminările de dioxid de carbon, va consolida reziliența absorbantului de carbon din UE și va îmbunătăți fertilitatea solului.

---

[39] Analiza se bazează pe scenarii care reflectă politici și măsuri până în martie 2023. Statele membre își vor prezenta planurile naționale finale privind energia și clima în 2024, iar aceste planuri ar putea include măsuri suplimentare.

[40] ESABCC (2023). DOI: 10.2800/609405.

[41] Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, Raport privind evaluarea impactului, care însoțește Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Asigurarea viitorului nostru, Obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către neutralitatea climatică până în 2050 pentru o societate durabilă, justă și prosperă, SWD(2024) 63 final.

[42] ESABCC (2024). DOI: 10.2800/216446.

Produsele de stocare a carbonului cu durată lungă de viață obținute în mod durabil, cum ar fi lemnul utilizat în construcții, au potențialul de a spori eliminările de dioxid de carbon, precum și de a contribui la decarbonizarea altor sectoare. Prin utilizarea acestora, bioeconomia circulară durabilă poate oferi administratorilor de terenuri noi oportunități de afaceri, având în vedere că biomasa înlocuiește carbonul fosil în economia UE. În plus, apar noi abordări privind agricultura carbonului care pot spori eliminările de dioxid de carbon, cum ar fi sechestrarea carbonului rezultat din activități durabile în ecosistemele marine costiere (carbon albastru), care pot contribui, de asemenea, la atenuarea schimbărilor climatice.

### 3.5.Concluzii și etapele următoare

Deși sectorul LULUCF rămâne un absorbant de carbon, persistă tendința îngrijorătoare de scădere a absorbanților LULUCF în ultimul deceniu. Având în vedere numeroasele evoluții în materie de politici de la intrarea în vigoare a Regulamentului LULUCF în urmă cu aproximativ șase de ani, Comisia va lansa o evaluare a regulamentului în paralel cu prezentul raport. După intrarea în vigoare a cadrului de certificare a eliminărilor de dioxid de carbon, evaluarea va analiza posibilele beneficii și soluții de compromis în ceea ce privește includerea produselor de stocare a carbonului cu durată lungă de viață, obținute în mod durabil, care au un efect net pozitiv de sechestrare a carbonului, în domeniul de aplicare al Regulamentului LULUCF[43].

Scopul evaluării este, de asemenea, de a examina regulamentul în raport cu principiile unei mai bune legiferări (eficacitate, eficiență, relevanță, coerență și valoare adăugată europeană) și de a explora potențialul de simplificare și de reducere a sarcinii administrative. Evaluarea îi va permite UE să desprindă învățăminte din experiența anterioară pentru a contribui la procesul decizional viitor și să identifice domeniile în care se pot aduce îmbunătățiri în viitoarea elaborare a politicilor după anul 2030. În ultimă instanță, obiectivul este de a se asigura că acest cadru de politică pentru sectorul combinat al terenurilor rămâne adecvat scopului și că este un mijloc eficace de realizare a obiectivului-cheie privind neutralitatea climatică al bioeconomiei circulare durabile.

[43] A se vedea articolul 17 alineatul (3) din Regulamentul LULUCF.